

I. OPŠTI DIO

1. POJAM BANKARSKOG PRAVA

Pojam bankarskog prava ima dvojako značenje:

Prvo značenje, podrazumijeva da je to grana pozitivnog prava i u tom smislu bankarsko pravo predstavlja *skup pravnih normi kojima se uređuju osnivanje, status i poslovanje banaka i drugih finansijskih organizacija i njihovi pravni poslovi u vezi sa prometom novca, hartija od vrijednosti i vršenja usluga sa novcem i hartijama od vrijednosti*.

Iz ove definicije bankarskog prava, može se zaključiti da bankarsko pravo sa unutrašnjeg aspekta predstavlja dvije grupe pravnih normi koje su, ne samo po predmetu svog regulisanja, već i po svojoj prirodi, značajno različite.¹

Prvu grupu čine norme koje su pretežno imperativnog karaktera i one uređuju osnivanje, statusne promjene, djelatnost, unutrašnju organizaciju, te neka druga pitanja koja se odnose na pravni položaj banaka i drugih finansijskih organizacija, koje su u smislu Člana 1. Prve bankarske direktive EEC definišu kao kreditne organizacije.

Druga grupa normi, koje su po svojoj prirodi pretežno dispozitivnog karaktera, čine norme koje uređuju pravne poslove banaka i drugih finansijskih organizacija, uključujući prije svega zaključivanje ugovora u okviru djelatnosti banke ili druge finansijske organizacije sa pravnim i fizičkim licima.

Polazeći od opšte definicije bankarskog prava, možemo zaključiti da bankarsko pravo čini skup javno-pravnih i privatno-pravnih normi, pri čemu se prve prevashodno javljaju kao norme oragnizaciono-pravnogi poslovno-pravnog karaktera, a druge pravne norme koje uređuju zaključivanje pravnih poslova banaka i drugih finansijskih organizacija u okviru njihove djelatnosti. Pa ipak, bez obzira na različitost njihovog karaktera, svim normama bankarskog prava zajedničko je da se odnose na banke i druge finansijske organizacije i njihove pravne poslove.